

0-3 Luokkien tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusharjoituksia

1. Ole oma itsesi ja anna toistenkin olla

Käykää oheinen prezi läpi ja pysähtykää juttelemaan pareittain tai pienryhmissä kysymysten kohdalle: <https://prezi.com/ggw4tpldp02s/ole-oma-itsesi-ja-anna-toistenkin-olla-kysymykset-mukana/>

2. Kuka minä olen?

Kerratkaa prezissä käsitellyn perusteella, että millä perusteilla ihmisiä ei saa syrjiä. Voitte laatia vaikka taululle kuvan, johon opettaja piirtää ihmisen ääriiviivat ja lisää erilaisia ominaisuuksia (sukupuoli, ikä, ihonväri, vammaisuus, terveydentila, äidinkieli, seksuaalinen suuntautuminen, sukupuoli, uskonto jne.)

Piirtäkää valitsemallanne tekniikalla itsestänne identiteettihahmo, johon liitetään omia identiteetin osia. Näyttille voi laittaa vaikka tukikysymyslistan:

- Mitä kaikkea sinä olet?
- Minkä kielinen olet?
- Mistä olet kotoisin?
- Kuinka vanha olet?
- Mikä on uskontosi?
- Oletko sisko tai veli?
- Mitä harrastat?
- Millainen olet luonteeltasi?

Omaan hahmoon liitetään ominaisuudet enimmäkseen substantiiveina tyyllillä: suomalainen, keravalainen, pikkusisko, 8-vuotias, jalkapalloilija, kristitty, uskonnoton, vähän ujo....

Eskareita ja ekaluokkalaisia varten opettaja voi kirjoittaa toivottuja sanoja malliksi taululle.

Kun oma hahmo on valmis sitä voi esitellä vaikka vieruskaverille tai pienryhmälle. Voisi miettiä vaikkapa sitä, että mitkä oman identiteetin osat ovat itselle erityisen tärkeitä. Voitte myös miettiä sitä, että ovatko oman identiteetin osat sellaisia, jotka on voinut itse valita vai eivät.

3. Monenlaiset perheet

- Lukekaa yhdessä Todd Parrin Perhekirja Youtubesta: https://www.youtube.com/watch?v=MIm_H01Z6Ss (filmi on englanniksi, mutta voi laittaa äänen pois ja kääntää. Joka sivulla vain yksi lause)

- Jokaisen kuvan kohdalla voi vaikka näyttää peukkaa, jos tuntee sellaisen perheen, josta kuva voisi kertoa (jos luokassa on turvallinen tila voi kertoa omasta perheestään tai näyttää peukkaa, kun tulee kuva omaa perhettä muistuttavasta perheestä).
- Kuvista voi myös inspiroitua vaikka laatimaan yhteisen piirustuksen monenlaisten lasten koulusta.

4. Neljä nurkkaa, teemana sukupuolistereotyytiat

- Ohje tästä: <https://maailmankoulu.fi/wp-content/uploads/2018/12/4-nurkkaa-teemana-sukupuolistereotyytiat-1.pdf>

5. Empatian herättelyyn animaatio:

<https://youtu.be/6dLE08mwYWQ> (n. 7 min.)

- Katselun jälkeen keskustelua siitä, miltä tuntuu jäädä ulkopuoliseksi.
- Mitä jokainen voi tehdä, ettei kenellekään tulisi ulkopuolinen olo?
- Muistutus vielä siitä, miten jokaisella on oikeus olla oma itsensä...

6. Aivomyrsky ja neuvottelutaidot

Laatikaa pareittain (opettaja jakaa parit, jotta ulossulkemisen kokemuksilta vältytään) 3 ohjetta itsellenne siitä, miten jokaisella olisi koulussa hyvä olo omana itsenään. (Löytyisiköhän ekaluokissa jokaiseen pariin kirjoitustaitoinen?). Kun oman parin ehdotus on valmis lyöttäytykää yhteen toisen parin kanssa. Molemmat parit esittelevät toiselle oman ehdotuksensa. Sitten laaditaan yhteinen uusi ehdotus, jossa on myös 3 ohjetta. Ideana on, että osataan perustella omia ehdotuksia, mutta myös kuunnella toisten perusteluja. Yhteinen ehdotus voi olla yhdistelmä kahden parin ehdotuksista tai siinä voi olla ihan uusiakin kohtia. Kerro oppilaille etukäteen, että hyvien ideoiden lisäksi pitää keskittyä myös hyviin yhteistyötaitoihin.

Lopuksi voitte esitellä ryhmien tuotokset yhteisesti ja keskustella siitä millaisia ovat hyvät yhteistyötaidot. Voitte myös päättää omalle luokallenne tavoitteita lukuvuoden ajaksi siitä, mitä juuri te voitte tehdä, että koulu olisi kaikille mukava ja turvallinen paikka.

